

Példamutató városfejlesztés

dr. Rigó Mihály
ny. mérnök

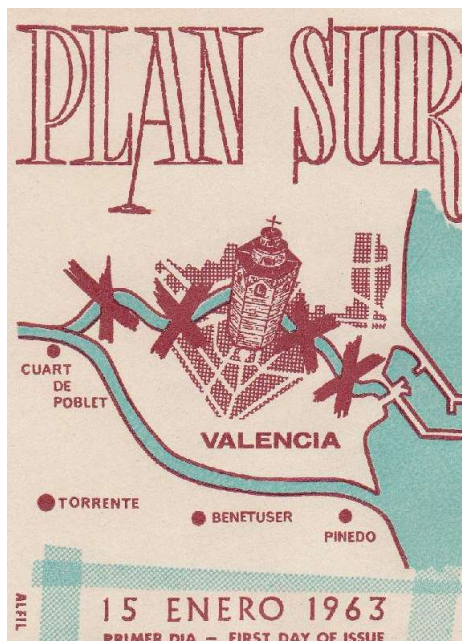
„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél.”
dr. Regdon Ibolya, a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

Volt egy spanyol város és a közepén egy folyó,

ugyanúgy, mint itthon a Szeged és a Tisza. Ami ez után történik, az egy fantasztikus mérnöki történet, melyen Szegeden is érdemes lenne elgondolkodni.

A Turia bizonyos időszakoként elöntötte Valencia város közepét, a város jelentős részét elpusztította.

Néhány hónappal a nagy víz levonulása után elhatározták a városközepe folyó „kitelepítését” a városon kívülre.

<https://www.philaseiten.de/cgi-bin/index.pl?ST=11539>

A fenti grafika mutatja a várost, melynek közepén folyt a város folyója, mely a tengerben végződött, melyet itt „x”-ekkel jelöltek meg, jelezve a megszüntetését. Alatta, a városon kívül látható a folyó új, mesterséges medre. Ez a történet lényege.

Nagyon hasonlított ez a Turia nevű folyó a mi Tiszánkhoz! A hasonlóság szinte kísérteties!

- valamikor Valencia is egy féldoldalas város volt Szegedhez hasonlóan. (Valencia térképe 1609-ben, felül a város, lenn a folyója a város egyik oldalán.)

Fig. 04. Plano de la ciudad de Valencia realizado en 1609 por Antonio Mancelli.

- b) A Turia ugyanolyan szeszélyes folyó volt, mint a Tisza, hiszen mindkettőnél a legmagasabb és a legalacsonyabb vízszint különbség 10 m-t is elérte, maga volt a „szeszélyek játékszere”.
- c) A Turia Valenciában a római kortól kezdve okozott árvizet!

„1957-ig nagyobb árvízből 24-et számoltak össze 1321, 1328, 1340, 1358, 1406, 1427, 1475, 1517, 1540, 1581, 1589, 1590, 1610, 1651, 1672, 1731, 1776, 1783, 1845, 1860, 1864, 1870, 1897 és végül 1957.”

https://es-readkong-com.translate.google/page/actualizacion-del-plan-sur-de-valencia-4123121?x_tr_sl=es&x_tr_tl=hu&x_tr_hl=hu&x_tr_pto=sc

Valójában ez történt

- a) első lépésben felszámolták a folyót, azt a belvárosból kivitték a város szélére- Ezzel örök életre megoldották a belváros árvíz miatti bajait. Megszüntették a belvárosban az árvízi veszélyt. Ha viszont ez Valenciában sikerült, ugyan miért ne sikerülhetne Szegeden is?

<https://www.archilovers.com/projects/70268/turia-s-garden.html>

A sötét színű sáv a korábbi meder a városban, a várostól délre a kettős vonal pedig az új meder. Az elágazási, az elválási pont a várostól nyugatra látható. Mindkét esetben a folyó a tengerbe ömlött, ömlik, a várostól keletre.

- b) a régi medret, meghagyva a régi hidakat és egyéb műszaki létesítményeket, beépítették, befásították, kertesítették.

https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2117/329141/tema_5_Codcom_100_EL%20PARQUE%20DEL%20TURIA%20COMO%20SISTEMA%20VERTEBRADOR%20DE%20LA%20ACTIVIDAD%20CULTURAL%20DE%20LA%20CIUDAD%20DE%20VALENCIA-%20%281%29.pdf

https://www.google.com/search?q=valencia+and+turia&tbm=isch&ved=2ahUKEwiw1LPZqvr4AhWMGewKHx_CVEQ2-cCegQIABAA&oq=valencia+and+turia&gs_lcp=CgNpbWcQAzoHCAAQsQMqQzoFCAAQgAQ6BAgAEE M6BAgAEB46BAgAEBM6BggAEB4QEzoICAAQHhAIEBNQnwxYgilgtjZoAHAAeACAaVaIAeUGkgECMTGYAQcGAQGqAQnd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=JhLRYrCpAoyzsAf8_qelBQ&bih=924&biw=1920#imgrc=TNuguCmceMu8NM

- c) éltek a lehetőséggel, mely szerint a világhírű építész, Santiago Calatrava a város szülötte, a folyómederben a kor legmagasabb színvonalú épületeit húzták fel a régi folyómederben.

A Magyar Mérnöki Kamara újságja, a Mérnök Újság,

legutóbbi, 2022. júliusi számában található hasonló címmel egy igen kiváló cikk Valenciáról, a milliós városról, Spanyolország harmadik legnagyobb városáról, és folyójáról, a Turiáról.

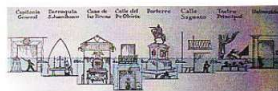
„Teljesen új medret, mesterséges csatornát építettek, amely 12 km hosszú 175 m széles.” A munkát 1964-ben kezdték és 1973-ban fejezték be.

Így kezdődik a mese, amelyről a hivatkozott cikk így ír:

Példamutató városfejlesztés – Valencia esete a Turia folyóval

Árvíz, amely sokat vitt és sokat hozott

Valencia Spanyolország harmadik legnagyobb városa, jelentős történelemmel, hangulatos, ám kicsi óvárossal. „A Turia-parti metropolisz”, hangzik el sokszor a La Liga foci közvetítésein, de a hat nap alatt, amit a nagyvárosban tölthettem, nem láttam a folyót. Hová lett a Turia? Amikor a fapados légitársaság bécsi járata landolt a milliós spanyol nagyváros leszállópályáján, már tudtam a választ, amely egy különleges vízgazdálkodási és városépítészeti történéssorozat. Persze ennek a különleges projektnek a megvalósulásához racionális, hosszú távon és nagyvonalúan gondolkodó döntéshozatal, no meg következetes végrehajtás kellett.

Valenciai árvízi kép 1957-ből

meghaladó, 3700 m³/s tetőző vízhozamot mértek a spanyol vízügyesek! Az árhullám hevesességét jól jellemzi, hogy a területi Hidrográfiai Szövetség mérési adatai szerint hétfőn, október 14-én 13 órakor a Turia vízhozama a valenciai szelvényben még csak 145 m³/s volt. 18-án 16 órakor az első árvíz

Valenciai árvízi kép 1957-ből

Nádor István

Mindenekelőtt röviden ismerkedjünk meg a Turia folyóval. A 280 km hosszú folyó vízgyűjtője 6352 km², forrása 1830 tszf.-en van, középvízhozama 400 m³/s, mértékadó árvíznek sokáig az 1949. szeptemberi árhullámot tekintették, mely 2300 m³/s vízhozammal tetőzött.

Ezek után térjünk rá arra az árvízi helyzetre, amely a későbbi városépítészeti fo-

lyamat origója lett. 1957. október 18-án 7:00 és október 19-én 10:00 óra között (azaz 27 óra alatt) a spanyol meteorológusok 300-500 mm csapadékot regisztráltak Valencia térségében! Hogy a nem vízépítő mérnökök és nem meteorológusok is képbe kerüljenek: ez a mi Alföldünk egész évi csapadékmennyisége, de Valencia éves átlagos csapadékösszege is csak kb. 500 mm.

A következmény: a korábbi mértékadó árvízi vízhozamot (2300 m³/s) kb. 60%-kal

meghaladó, 3700 m³/s tetőző vízhozamot mértek a spanyol vízügyesek! Az árhullám hevességét jól jellemzi, hogy a területi Hidrográfiai Szövetség mérési adatai szerint hétfőn, október 14-én 13 órakor a Turia vízhozama a valenciai szelvényben még csak 165 m³/s volt, 18-án 15 órakor az első árvíz csúcspontján 2700 m³/s, 12 órával később, a második árhullám csúcsán 3700 m³/s tetőző hozamot mértek.

A vizes mérnök erre azt mondja (de persze nem ezt teszi): ilyenkor nincs mit tenni, térdre, imához! 1957-ben Valenciában a város közepén keresztül folyó Turia árvízvédelmi létesítményei (partfalak, töltések) nem bírták mederben tartani a lezúduló iszonyú vízhozamot, víztömeget. Az árvízvédelmi rendszer fizikailag összeomlott, a belvárosban hat helyen szakadt át a töltés, illetve az árvízvédelmi fal.

A kb. 150 m széles mederből kiáramló víz a város jelentős részét elárasztotta. Az épületekben, hidakban, közlekedési létesítményekben óriási károk keletkeztek. Az árvíz legnagyobb tragédiája az volt, hogy Valencia városában 52, a tartomány többi részén további 29 áldozatot követelt a természeti csapás.

Az élet azonban nem állhatott meg. Már néhány hónappal az árvíz levonulása után megfogalmazódott az ún. „Dél-terv”, amely igazából a folyó elterelését jelentette. A várostól délre egy teljesen új medret, mesterséges csatornát építettek, amely 12 km hosszú, 175 m széles, vízlevezető kapacitása 5000 m³/s. Az új Turia Valenciától délre torkollik a Földközi-tengerbe. A kivitelezés 1964-ben kezdődött, és 1973-ban fejeződött be.

PRAXIS

A „Dél-terv” még az építési munkák megkezdése előtt vízgazdálkodási projektből egy ambiciózus várostervezéssé alakult át, amelyet már Plan Sur de Valenciának neveztek. Az 1961-ben hozott törvénnyel jóváhagyott koncepció a vízgazdálkodási beavatkozások mellett már magában foglalta az utak, a vasút és az urbanizáció egyéb tevékenységeit is.

És itt adódik a ma igazán érdekes kérdés: mi lett a Valencia belvárosán át húzódó, régi, immár megüresedett Turia-mederrel? Ha meglátogatjuk a Földközi-tenger partján fekvő nagyvárost, láthatjuk a választ. A régi meder adta a 8 km hosszú gerincét a város fantasztikusan átgondolt és nagyszerűen megvalósított rehabilitációjának. Persze ott is volt egy első, nem túl szerencsés ötlet: városi autópályát képzeltek el a felhagyott folyómederbe. Micsoda szerencséje Valenciának, hogy nem ez valósult meg! No meg nekem is, hiszen mit néztem volna hat napig egy autópályán?

Az eddigiekből már tudjuk, mit vitt az 1957-es nagyvíz, de mit hozott az árvízvédelem megoldásán túl? Alapvetően két nagyszerű dolgot „köszönhetnek” a valenciaiak a természet pusztításának:

A folyó régi medrét a városon átívelő, központi zöldterületté alakították át, amely Turia park néven vált kulturális attrakcióvá. A Turia park tengerpart felőli részéhez kapcsolódik az egyedülállóan látványos Ciudad de las Artes y las Ciencias, a Művészetek és Tudományok Városa.

A Plan Sur de Valencia

Mi is az a Turia park?

Nehéz egy parkról írni – ott sétálni, biciklizni, sörözni, napozni, enni kell. Ezt mind tettük is a szenzációs parkban, mert lehet. Lehet, mivel a város és a park közös életet él. Nemcsak van bicikliút, de biciklit is úton-útfélen lehet kölcsönözni. Szállodáknál is, a Valensisi városi kerékpárkölcsonzó hálózat drosztjai pedig olyan sűrűn helyezkednek el, hogy kikerülni is nehéz lenne. A parkban több párhuzamosan futó, 8 km hosszú sétány és kerékpárút van, és seholy

egy autó. Igazi kuriózum! Régi hidak újjáépítve, így a park mellett és fölött él, dübörög és rohan a milliós nagyváros, de ott lenn a parkban csak a gyalogosok, bringások. Se közlekedési lámpa, se dudálás. És van egy új híd is. A Calatrava híd eléggé extravagánsra sikeredett. Formáját látva a lent bicikliző joggal gondolja, azok a fönti autók rögtön lepottyannak.

Az egész parkban még talán a nagyszerű kialakításnál is jobban megfogott a totális nyugalom és a tisztaság. A régi me-

Az előbbi térképen a folyó a zöld színű sávból a kék színűbe ment, került.

Érdekes az autósok ottani nyomulási próbálkozása is!

És itt adódik a ma igazán érdekes kérdés: mi lett a Valencia belvárosán át húzódó, régi, immár megüresedett Turia-mederrel? Ha meglátogatjuk a Földközi-tenger partján fekvő nagyvárost, láthatjuk a választ. A régi meder adta a 8 km hosszú gerincét a város fantasztikusan átgondolt és nagyszerűen megvalósított rehabilitációjának. Persze ott is volt egy első, nem túl szerencsés ötlet: városi autópályát képzeltek el a felhagyott folyómederbe. Micsoda szerencséje Valenciának, hogy nem ez valósult meg! No meg nekem is, hiszen mit néztem volna hat napig egy autópályán?

Szerintem is!

der gyönyörűen gondozott zöldterületi lenyűgözőek. Persze a karbantartó személyzet sokat dolgozik a renden. Remek parkok, sok árnyék, sok pad, nyugodt emberek. Itt még mi, magyarok is nyugodtak voltunk! És minden tiszta, sehol szemét és kosz.

A 450 hektár összterületű Turia parkban persze jutott hely a sportnak is. Egy atlétikai stadion és több focipálya is helyet kapott a parkban. A focipályákon ottjártunkkor is nagy volt a nyüzsgés, sok-sok kisgyerek rúgta a bőrt. Itt nevelődnek a tehetségek, akik a közeli Mestalla stadionban a Valencia CF és a spanyol futball új sztárjai lesznek.

A nagy zöldterület kis megállóiban nem nehéz egy-egy gitáros, klarinétos parkzenéssel találkozni. Persze van itt a hivatalos zenének is Impozáns területe, a Palau de la Musica (Zenepalota), előtte szökőkút. Az 1800 férőhelyes előadótér és a 420 férőhelyes kamaraterem Beethoven, Mendelssohn, Carl Orff művei mellett ott-hont adott a Queen-émlékkoncertnek is.

Van ám ebben a hatalmas zöld folyosóban díszpark, rózsakert, rendezvényterület is, de nem hiányzik a minigolfpálya, vagy a gördeszka megszállottjainak épített félcső sem. 450 hektáron sok minden elfér, még egy olyan különleges gyerekparadicsom is, mint a Gulliver játszótér. A földön fekvő óriás fején egyensúlyozhatnak, a kabátján csúszdázhatnak a valenciai gyerekek.

Valencia a paella őshazája, az autentikus változatot csirke- és nyúlhússal készítik. A park kis kioskjában mi sem hagyhatuk ki, hideg sörrel, sangriával.

Sok szépséget és különlegességet látunk a Turia parkban. A legnagyobb csoda, azt hiszem, mégsem a parkban, hanem a valenciai döntéshozó fejekben volt, mert nem mérték ki lakóparknak, nem lett lumen elemek koszfészke, nem vált a városlakók nyugalmát zavaró „szórakozóhelyek” gyűjtőjévé. Helyette a rend/béke/nyugalom otthona lett egy nagyvárosban, az egészségsugarú városlakók öröme. Így is lehet? Igen, lehet így is! Így is lehet „város-tervezni”, így is lehet „városüzemeltetni”.

Művészetek és tudományok

A Turia folyó 1957-es pusztító árvize után a folyó tengeri torkolathoz közeli szakasza mentén nem állították helyre az árvízi károkat. Ezen a részen jelölt ki a Valenciai Autonóm Község kormányja 35 hektárt 1995-ben, ahol felépült a Ciudad de las Artes y las Ciencias (www.cac.es). A Művészetek és Tudományok Városa futurisztikus épületkomplexum, Európa egyik legimpozánsabb kulturális és tudományos kiállítási központja. Az új városrész tervét Santiago Calatrava, a Valencia tartományban született építész és statikus készítette csapattal. Ha csak látogatóként fogalmazok: fantasztikus élmény 350 ezer négyzetméteren!

Az új városban több rendkívül izgalmas külsejű és nagyon egyedí tartalmú épület valósult meg. Az új városrész építési költségei meghaladták a 250 millió eurót. Calatrava a tervezés során Antoni Gaudí ornamentális művészetéből indult ki.

Az operaház betonfelületeit hagyományos valenciai kerámiamozaik díszíti. Az épület tetején húzódó, közel 200 méter hosszú vasbeton ív fedőelem 3000 tonnáját csupán az egyik végén támasztották alá! Az operaház területe összesen 37 ezer négyzetméter, legmagasabb pontja több mint 70 méter. Négy különböző színház-, illetve koncertterme 400–1700 fő befogadására alkalmas, ezenfelül számos háttérterület, öltöző, étterem és más helyiség található az épületben. A különböző területek igen eltérő fűtési, szellőzési és légkondicionálási igényeinek kiszolgálása rendkívül összetett feladat a belső környezetért felelős szakemberek, az épületgépészek számára. Az IMI Hydronic Engineering tervezte hűtő-fűtő rendszer az energiahatékonyság növelése érdekében tengervízet használ. Még a maximálisan leegyszerűsített gépészeti rendszer is több mint 500 szabályozót és más szerelvényeket igényel. Az operaház egyik művészeti vezetője Plácido Domingo, aki Valenciában fiatal énekesek képzésére is tart kurzusokat.

A L'Hemisfèric egy IMAX mozinak, egy planetáriumnak és egy laseriumnak ad otthont. Az épület egy óriási szemre hasonlít,

L'Umbracle (Lugas)

A Gulliver játszótér

amely a környező víztesthez fut le 13 ezer m² felületével. A vízmedence alja üveg, így a tükröződés a szem egészségének illúzióját kelti. A szemgolyó a planetárium 110 méter átmérőjű félgömbje, amely magában foglalja az IMAX mozit is. A körbefogó vízmedence a Turia-t hozza vissza a területre. Éjszaka a világítás és a vizen tükröződés egész szem képét alkotja meg, egészen lenyűgöző vizuális élményként.

A *Füldip herceg Tudományos Múzeum* interaktív kiállítóhely, amely leginkább egy bálna csontvázára hasonlít. Az épület háromemeletes, legtöbb emeletén inkább a szórakozás formáit lehet megismerni, mintsem a tudományokat. A földszinten a helyi kosárlabdacsapat pályája és termei találhatóak. Az első emeletről a Turia kert

csodálható meg, a másodikon különféle tudományos kiállításokat tartanak, míg a harmadik emeleten az úgynevezett „Kromoszómaerdő” található, amely az emberi test DNS-szekvenálását mutatja. Ezen a szinten még olyan kiállítások kaptak helyet, mint a Zero Gravity, a Space Academy és a Marvel Superheroes.

L'Umbracle (Lugas)

320 méter hosszú, 60 méter széles, 18 méter magas (kb. 7000 négyzetméter felület). A L'Umbracle nappal gyönyörű kert, míg éjjel a L'Umbracle Terraza elnevezésű díszkóként működik, amelyet Valencia egyik legjobb bulizási helyének tartanak. Nappal minden látogató előtt nyitva áll, ugyanis a művészetek városában kizárólag ez a lé-

deklódók számára. A parkban egzotikus, főleg mediterrán éghajlaton élő növényeket lehet megcsodálni. Számos nagy és kis pálmafa, narancsfa és illatos virág kapott helyett a hatalmas kertben.

L'Àgora (multifunkcionális csarnok)

A fedett stadionban számos eseményt, például koncerteket, előadásokat, kiállításokat és nemzetközi sporttalálkozókat szoktak rendezni. Az épület egy áttetsző, nagy aréna, gerincén üvegtetővel, és mozgatható szerkezettel szabályozható a természetes fény bejutása. A magas, fehér acélbordás ketrecívek szerves elemei a belső térnek, míg nappal vagy éjszakai megvilágításban különös geometriai formákat ad.

El Pont de l'Assut de l'Or (függőhíd)

A fehér, kábeles függőhíd a régi Turia folyómedre felett halad át, és köti össze a város déli részét a művészetek városával és L'Àgorával. A híd 125 méteres magasságban lévő tornya a város legmagasabb pontját képezi. Calatrava hídja ferdekábeles híd, hátrafelé hajlított pilonnal. A híd-pálya teljes hossza 180 méter.

L'Oceanogràfic (oceanárium)

Az Oceanographic a legnagyobb ilyen típusú komplexum Európában, 11 hektáron, és szabadtéri medencéinek, akváriumainak összterfoglata 42 ezer m³, beleértve a 26 ezer m³-es delfináriumot. A létesítmény 500 különböző faj 45 ezer állatának – köztük cápáknak, pingvineknek, delfineknek, oroszlánfókáknak, rozmárokknak, beluga bálnáknak, madaraknak, hüllőknek és gerincteleneknek – ad otthont. Az akváriumok a La Malva-Rosa strandról szivattyúzott tengervizet használják. A park tíz területre oszlik: a tengeri területek mediterrán élőhelyekre, a Jeges-tengerre, szigetekre, a trópusokra, a mérsékelt éghajlatú tengerekre és a Vörös-tengerre vannak osztva. A park magában foglal a delfinárium mellett egy mangrove-mocsarat is.

Ez az új Valencia olyan fantasztikus mérnöki történet, hogy minden mérnöknek érdemes, sőt ajánlott megnézni. Így mindenki megérti, Valencia polgárai miért nem sajnálkoznak a Turia folyó városközpontból való „kiűzetése” miatt. Remélem, ebből a pársorból kitűnik: Valencia múltbeli történeti számos okot adnak a döntéshozóknak és mérnököknek egyaránt az elgondolkodásra.

Végül nagyszerű az összefoglaló is:

Ez az új Valencia olyan fantasztikus mérnöki történet, hogy minden mérnöknek érdemes, sőt ajánlott megnézni. Így mindenki megérti, Valencia polgárai miért nem sajnálkoznak a Turia folyó városközpontból való „kiűzetése” miatt. Remélem, ebből a pársorból kitűnik: Valencia múltbeli történeti számos okot adnak a döntéshozóknak és mérnököknek egyaránt az elgondolkodásra.

A következő kisfilm még részletesebben mutatja be az eredményt.

<https://www.youtube.com/watch?v=iL8wtRoYNLc>

Összevetés Szegeddel

Valenciában a terület feletti irányítás a városrendezők, a településfejlesztők kezébe került, míg Szegeden keményen tartja magát a vízügy mindent eldöntő, meghatározó uralma. A különbség látható. Valenciában egy turisztikai, oktatási, rekreációs központ létesült, Szegeden pedig egy ocsmány vasbeton támfal egy aszfaltsivataggal. Az egyik maximálisan élhető, a másik kinyírja nyaranta az életet, a létezést.

Az egyik tökéletes biztonságot ad az árvíz ellen, míg a másik csak becsapja ezzel kapcsolatban a városi társadalmat az egyre magasabbra emelt támfallal.

A magyar vízügy néhányszor már félrevitte a dalt.

Először, amikor szűk gátak közé szorította Tiszát, egyesek gazdasági érdekéből, a lehető legnagyobb gabona vetésterületet eredményezve. A gátakat a végsőkéig emelve, még Szeged belterületén is!

Másodszor árvizet szakítva Szegedre, a szabályozási munka elhibázott haladási iránya miatt.

Harmadszor, amikor kiszárította csatornák sokaságával az Alföldet.

Mindhárom beavatkozás nagyon durva, természetellenes volt, amely ellen a természet rendre szembeszáll.

Miért hiszünk még mindig a vízgyes diktátumnak?

Szeged legértékesebb részén, a Tisza partján teszik tönkre a belvárost. Most éppen megpróbálják hatalmas pénzzel elfogadhatóbbá tenni a borzalmas beton monstrumot és biztosítani az autótutat a Tisza mentén. A „humanizálási” igyekezet éppen emebrellenssé akarja tenni a rakpartot, így-úgy eldugva a szem elől a beton-aszfalt sivatagot-

Javaslatom Szegednek

Állítom, hogy van a spanyolnál is kedvezőbb ajánlat.

Mint a Turia új medrét, egy ún. árapasztó csatornát kellene nyitni, teljesen hasonlóan, ahogyan a Tiszának valamikor Szeged körül több ága volt.

Az árapasztó csatorna fogalmát ismeri a hazai vízügyi szakmában, hiszen Vedres István, Szeged Széchenyije már az 1800-as évek elején javasolta használni, csak a maiak éppen a szegedi bevetésétől zárkózik el mereven, mint 200 éve is. Pedig a Tisza-völgy legértékesebb szakasza a szegedi. Itt egy újabb árvíz rettenetes kárt tehetne. Meg kell ezt várni?

Ennek a katasztrófának a lehetőségét valaki ki meri zárni? Akkor csak hagyjuk magunkat tovább kábítani? Sűrűbben kellene az 1970-es és a 2006-os szegedi árvíz képeit nézegetni, amikor nagyon közel volt a város kitelepítéshez! A Turia sem hagyta abba az árvízzel való fenyegetést.

Nyilván egy ilyen nagyon nagy melegben, rettenetes aszályban árvízről beszélve süket füleket lehet találni.

Egy valamely folyóágban egy valamely megadott szinten rögzíteni egy vízszintet sem ismeretlen a hazai szakemberek között. A két legfontosabb elem ellen tehát nincs és nem is lehet kifogás.

Az árapasztó csatorna a neve szerint egy 2. Tisza-ág lenne Szeged mellett, mint amilyen régen több is volt. Létesítése tehát egyfajta rehabilitáció lenne.

A mai Tisza szakaszban csak addig folyhatna be, emelkedhetne a víz, amíg az egy város által meghatározott magasságot el nem ér. Mondjuk az alsó rakparti út szintjéig vagy a rakparti út szintje alá 50 cm-ig, és a fölé SOHA.

Ez azt jelentené, hogy azonnal elvesztené az elleni védelmi szerepét a beton monstrum, tehát az egész el lehetne bontani. Ez a betonfal megakadályozza a talajvizek felszín alatti szabad mozgását is, ami megint természet ellenes.

A megadott szint fölötti vizet pedig el kellene vezetni a 2. Tisza-ágba, az árapasztó ágba.

A javaslatom szerint tehát egy kis víz mindig maradna Szeged belvárosában, mert szerintem szeretik a látványát. Emiatt a szegedi megoldás szerintem egy fokkal kedvezőbb lenne a valenciainál. Nyilván sokkal kevesebb a pénzünk, de egy pazar zöld, rekreációs, nyáron strandoló sáv – a mai meder rendezése után – kialakulhatna, nagyértékű épületegyüttes nélkül is.

Erről részletesen írtam alább, nem akarok ismételtetni. Kérem, kattintson erre a linkre:

[Microsoft Word - 190 év sem volt elég.docx \(civilcafe.hu\)](#)

Vajon példát fog-e mutatni Valencia Szegednek? Meghallja-e egyáltalán valaki? Ha árvíz elleni védelmi funkció itt megszűnne, mérnökök fantáziája indulhatna el. Minél később kezdhethetünk hozzá, annál többre fog kerülni, mert a város rendre beépíti az ehhez szükséges területeket.

Nagyon nagy akadály a városházi 4 évben való gondolkodás, mert ezt 4 év alatt nem lehet megépíteni-

Szeged, 2022. VII. 15.